

ΓΙΑΓΚΟΣ Β. ΒΑΡΝΑΒΑΣ
Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός
Πρόεδρος Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας

Νικόλας Ξιούτας

**Ανάτυπο από την Επετηρίδα της
Κυπριακής Εταιρείας Ιστορικών Σπουδών
Τόμος Θ'**

Λευκωσία 2010

Ο Ν. Ξιούτας Δημοτικός Σύμβουλος

Οι εκλογές που ακολούθησαν έδωσαν τη νίκη στην Αριστερά με Δήμαρχο τον Πλουτή Σέρβα, ο οποίος έλαβε 1897 ψήφους. Δεύτερος εξελέγη ο Νικόλας Ξιούτα με 1876 ψήφους και ακολούθησαν οι άλλοι του συνδυασμού. Από τη θέση του Δημοτικού Συμβούλου υπηρέτησε την πόλη της Λεμεσού για τρία χρόνια ως το 1946, Εν τω μεταξύ διατηρούσε τη θέση του Καθηγητή, ενώ Γυμνασιάρχης διορίστηκε ο φιλόλογος Ηρακλής Αγγελίδης.

Ως Δημοτικός Σύμβουλος εισηγήθηκε, κι η εισήγησή του έγινε αποδεκτή από το Δημοτικό Συμβούλιο, να καθιερωθεί η Δημοτική γλώσσα ως επίσημη γλώσσα του Δήμου Λεμεσού.

Με εισήγηση και ενέργειες δικές του ιδρύθηκε τότε και η Δημοτική Βιβλιοθήκη, που αποτελεί σήμερα καύχημα του Δήμου και διετέλεσε πρόεδρος της σχετικής επιτροπής ως το 1957, οπότε εγκατέλειψε τη Λεμεσό και πήγε στη Λευκωσία, όπου ανέλαβε τη διεύθυνση του Γυμνασιακού Τμήματος του Λυκείου Νεοκλέους. Την αναγκαιότητα της ίδρυσης Δημοτικής Βιβλιοθήκης επεσήμανε στην προεκλογική του ομιλία και την πραγματοποίησε με την εκλογή του.

- 1 -

πλήθους δημοτών. Ἀφοῦ ἔγνε ὁ καθιερωμένος ἀρχιερός ὁ Δημο-
τικός Σύμβουλος καὶ ὑπεύθυνος τῆς βιβλιοθήκης Νικόλαος Σιούτας
ἐξεφώνησε βαρυβήμαντο καὶ ἱστορικό λόγο. Παρατίθεται ματω-
τέρω ὀγκύμφο.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ

Στις 30. 9. 45 έγιναν τὰ ἐγκαινία τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Δήμου Λεμεσοῦ
ἔπου παρευρέθησαν ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Διεύθυνσης, τοῦ Τύπου
καὶ πλῆθος δημοτῶν, στὴν αἴθουσα τοῦ Ἰδρύματος, πού ἔπως ξέρουμε, εἶναι
ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Δημοτικοῦ Μεγάρου.

Μετὰ τὸν ἐγκαινιαστικὸν ἀγασμὸν ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν Βιβλιοθήκη Δημοτ.
Σύμβουλος κ. Νικ. Σιούτας ἐξεφώνησε τὴν παρακάτω ὁμιλία πού θεωροῦμε
σκόπιμο νὰ δημοσιεύσουμε ὁλόκληρη γιὰ τὸ μορφωτικὸ καὶ ἱστορικὸ τῆς
περιεχόμενο.

Συμπολίτες,

Μὲ ἱερὴ συγκίνηση καὶ μὲ συναισθήματα χαρᾶς καὶ περηφάνειας ἀ-
νοίγουμε σήμερα στοὺς Δημότες τῆς πόλης μας τίς πόλες τοῦ σεμνοῦ αὐ-
τοῦ χώρου, πού μετατρέπεται κατ' ἀπόφαση τοῦ Ἐμεκελεύου Δημοτικοῦ
μας Συμβουλίου καὶ κάτω ἀπὸ τὲς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας, σὲ ἱερὸ τέμε-
νος τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ πνεύματος.

Τὸ Δημοτικὸ μας Συμβούλιο, βγαλμένο ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ λαοῦ
μας, μένει πιστὸ στὸ λαϊκὸ τοῦ πρόγραμμα, πού ἀποσκοπεῖ στὴν γενικὴ
ἀνόρθωση τοῦ λαοῦ καὶ ἐργάζεται δραστήρια γιὰ τὴν ἐχτέλεσή του. Με-
τὰ τὴν ἴδρυση τῆς Παιδικῆς Στέγης, μετὰ τὴ σημαντικὴ βελτίωση τῆς
θέσης τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων, μετὰ τοὺς συνεχεῖς καὶ σκληροὺς ἀγῶνες,
πού διεξήγαγε καὶ διεξάγει γιὰ τὸ οἰκονομικὸ ξεσκλάβωμα τῶν Δημοτῶν
μας, - δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ν' ἀναφερθῶ στὴν τόσο πατριωτικὴ Ἐθνικὴ
του θράση - προσφέρει σήμερα στὸ λαὸ τῆς πόλης μας καὶ τὸ πιὸ
κοινωφελές ἴσως πνευματικὸ ἴδρυμα, τὸ λαμπρότερο στολίδι τῆς πόλης
μας, τὸ μοναδικὸ μέσο τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῆς μίαν ἑστία ἀδίσκοπης καὶ
ζωηρῆς ἀχτινοβολίας, τὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Δήμου Λεμεσοῦ.

«Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνον ζήσεται ἄνθρωπος». Μὴν ὑποτιμώντας τὴν ἀξία
τῶν πνευματικῶν ἀγαθῶν καὶ πιστεύοντας ὅτι τὸ «εὐ ζῆν» εἶναι προτι-
μότερον ἀπὸ τὸ «ζῆν» τὸ Δημοτικὸ μας Συμβούλιο πραγματοποιεῖ σήμε-
ρα τὴν ἴδρυση τῆς Βιβλιοθήκης, γιατί ξέρει πῶς ἡ ἀνοδος ἑνὸς ὑπόδου-
λου λαοῦ ποῦναι συνώνυμο μὲ τὸ «εὐ ζῆν» δὲν πραγματοποιεῖται χωρὶς
πρῶτα νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ του ἀνοδος, χωρὶς τὴν
μόρφωση τοῦ λαοῦ. Γι' αὐτὸ ἔθεσέ τὸ ζήτημα τῆς Βιβλιοθήκης εὐθὺς
ἀπὸ τὴν ἀρχὴ στὸ κέντρο τῆς προσοχῆς του. Ἀλλὰ, ἂν κρίνουμε τὸ γε-
γονός τῆς ἴδρυσης ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ, τότε δικαιολογημένα μπορούμε
νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε ὄχι μόνον ὡς τὸ πιὸ ἐκπολιτιστικὸ ἀλλὰ καὶ τὸ
πιὸ Ἐθνόπρεπο ἔργο τοῦ Δημοτικοῦ μας Συμβουλίου. Γι' αὐτὸ ἡ συγκί-
νηση μας εἶναι ἱερὴ καὶ ἡ χαρὰ μας ζωγραφίζεται ζωηρότερη ἀπὸ συναί-
σθημα περηφάνειας, τὸ συναίσθημα τῆς Ἐθνικῆς περηφάνειας.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἦταν εὐτύχημα μεγάλο γιὰ μᾶς, τὴ στιγμή πού
μὲ λύπη βλέπαμε νὰ καίωνται οἱ βιβλιοθηκὲς τῶν ἄλλων χωρῶν ἢ νὰ
ὀφίστανται ἄλλες ὀλικὲς ἢ μερικὲς καταστροφές ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἐμεῖς
κάτω ἀπὸ περιστάσεις δύσκολες ἀλλὰ ὄχι καὶ τόσο φοβερὲς νὰ βάζουμε
τὰ θεμέλια τῆς δικῆς μας βιβλιοθήκης.

Ἡ συγκίνηση ὅμως, ἡ χαρὰ κι' ἡ περηφάνεια μας ἔχουν καὶ κάποιο
ἄλλο σοβαρὸ λόγο. Ἀρκεῖ ν' ἀναλογιστοῦμε πῶς ἡ ἐφεύρεση τῶν Γραμ-
μάτων εἶναι ἡ πιὸ σπουδαία ἀπ' ὄλες πού πέτυχε τὸ δαιμόνιο τοῦ ἀνθρώ-
που καὶ θὰ ἀρχίσουμε νὰ συλλογιζόμεσθε ἔτσι ἀπάνω κάτω : "Ἄν γιὰ
ὀποιοδήποτε λόγο δὲν ὑπῆρχαν τὰ γράμματα ἢ ἂν ἀπὸ ὀποιαδήποτε αἰτία
καταστρέφονταν ὄλα τὰ βιβλία τοῦ κόσμου, τί θὰ συνέβαινε ; Πόσο μεγάλῃ
θὰ ἦταν ἡ συμφορὰ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα ; Θὰ ἐχάνονταν γιὰ πάντα οἱ
καρποὶ τῶν μόχθων τοῦ ἀνθρώπου πού ἔδρευσε γιὰ αἰῶνες, χωρὶς τὴν
ἐλπίδα νὰ διασώσῃ μὲ τὴν μνήμη του παρὰ ἐλάχιστο μέρος ἀπὸ τοὺς
πλούσιους θησαυροὺς τοῦ παρελθόντος ; μιά θαμπὴ ἀχτίνα πού θὰ ἀδυνα-

τουσε να διαλύσει το πηχτό σκοτάδι, που θα πλάκωνε την ανθρωπότητα. Και το κύμα του πολιτισμού θα γύριζε πίσω για να το διαδεχθῆ το κύμα τῆς βαρβαρότητας. Θά χανόταν για πάντα τὸ θεϊκὸ μεγαλεῖο τοῦ Ὁμήρου ποὺ ἐστάθηκε ὁ πρῶτος καὶ πιὸ μεγάλος παιδαγωγὸς τοῦ κόσμου καὶ στέκει ἀκόμα τέτοιος γιὰ νὰ ἐκπολιτίζη τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν θὰ γνώριζε σήμερα κανεὶς τοὺς νόμους τοῦ Μωϋσῆ, τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντα, τὸν κώδικα τοῦ Ἀμοῦρ-Ἀμπῆ, τὴ Ρωμαϊκὴ Δωδεκάβιβλο, τοὺς ρυθμικοὺς νόμους τοῦ Σόλωνα ἢ τοὺς νόμους τῶν ἄλλων, ποὺ διαμόρφωσαν τὴν ζωὴ τῶν Λαῶν καὶ ἔβαλαν κάποια τάξη, τὴν πρώτη τάξη, στὴν ἀναρχοῦμενη κοινωνία τῶν ἀνθρώπων. Μάταια θ' ἀναζητούσαμε τὸν «θεῖον Πλάτωνα» καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ σκέψη τοῦ Σωκράτη, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ πατέρα τῆς Ἐπιστήμης. Ἡ Σωκρατικὴ ἠθικὴ, ποὺ βασιζέται στὴ βαθεῖα λογικὴ ἀνάλυση τῶν σχέσεων τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἀνθρώπου σὰν ἀτόμου ἢ φιλοσοφικὴ καὶ κοινωνικὴ ἠθικὴ τοῦ Σωκράτη θὰ ἦταν ἀκόμη γιὰ τοὺς ἀνθρώπους «ἀγνωστὴ Γῆ» (Terra incognita). Ἡ θεογονία τοῦ Ἡσιόδου, τὸ βιβλίον τῆς Σοφίας τῶν Βουδδιστῶν, τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, ἡ παλαιὰ Διὰθήκη καὶ τὸ κοράνι θ' ἀναφέρονταν ἴσως στὴν λαϊκὴ παράδοση σὰν τὴν ἀρχαῖα Ἑλληνικὴ μυθολογία γύρω ἀπὸ τοὺς θεοὺς καὶ σὲ πολὺ περιορισμένους κύκλους. Ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ παγκόσμιος φιλόσοφος, ὁ Ἐπικράτης, ὁ πατέρας τῆς Ἰατρικῆς, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ πατέρας τῆς Ἱστορίας, ὁ Εὐκλείδης τῶν Μαθηματικῶν, ὁ Δημοσθένης τὸ κορυφῶμα τῆς Ρητορικῆς οἱ τραγικοὶ καὶ ἄλλοι ποιητὲς τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδας καὶ μαζὺ τους οἱ Ἐπιστήμες καὶ τὰ λαμπρότερα εἶδη τῆς Τέχνης τοῦ λόγου, δὲν θὰ μπορούσαν ἴσως νὰ κάνουν τὴν ἐμφάνισιν τους στὴν ζωὴν ξανά. Καμμιά μορφωτικὴ ἐπίδραση τῶν δυνάμεων, ποὺ σχηματίζουν τὴ ζωὴ μας καὶ τὴν κάνουν πιὸ σύνθετη καὶ ἀνώτερη, δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἐξασκήται. Ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῆς ἀνθρωπότητος σὲ ἀνώτερα ἐπίπεδα πολιτισμοῦ θὰ ἦταν κάτι τὸ ἀνύπαρκτον—ἐνωσὶ τὴ συνειδητὴ ἐξέλιξις, ἐκείνην ποὺ στηρίζεται στὴν ἀπόφυγὴ τῶν λαθῶν τοῦ παρελθόντος ποὺ μόνον μὲ τὰ γράμματα μᾶς γίνονται γνωστά τὴν ἐξέλιξις ἀκόμη ποὺ στηρίζεται στὴ θετικὴ πείρα τοῦ παρελθόντος καὶ ποὺ χωρὶς γράμματα δὲν θὰ ἦταν δυνατόν νὰ διαφυλαχθῆ. Χωρὶς τὰ γράμματα καὶ τὰ βιβλία δὲν θὰ διασωζόταν ἡ Κοινωνιστικὴ Διδασκάλια τοῦ Χριστοῦ κι' οὔτε θὰ συμπληρωνόταν ἀπὸ τοὺς πρώτους σοσιαλιστὲς κι' ὕστερα ἀπὸ τοὺς Μάρξ, τὸν Ἐγκελς, τὸν Λένιν καὶ τὸν Στάλιν. Ἡ ἀνθρωπότητα δὲ θὰ βιάζετο μπροστὰ μὲ τὰ τεράστια ἐκεῖνα βήματα ποὺ πραγματοποιήθησαν στὰ τελευταῖα ἑκατὸν χρόνια. Ἡ ἀνθρωπότητα «δὲν θὰ ζοῦσε».

Ἐκεῖνο ποὺ τῆς ἔδωσε ζωὴ, τὴν βοήθησε ν' ἀνδρωθῆ νὰ σπάσῃ τὰ δεσμά της καὶ νὰ γνωρίσῃ τ' ἀγαθὰ τῆς Λευτερίας εἶναι τὸ βιβλίον. Τὸ βιβλίον εἶναι τὸ αἷμα τοῦ πολιτισμοῦ μας. Τὰ βιβλία ἔδωσαν τὸν ἀνθρώπο τὴν κυριαρχία ἀπάνω στὴ φύσιν κι' ἔδωσε ἡ σύντομα θὰ τοῦ δώσει τὴν πιὸ μεγάλη κυριαρχία τὴν κυριαρχία ἀπάνω στὸν κατώτερόν αὐτό του. Μὲ αὐτὸ, μὲ τὸ βιβλίον πέτυχε τὶς ἀξιοθαύμαστες πνευματικὲς κατακτήσεις, μὲ τὸ βιβλίον ἀνακαινίζει τοὺς θεσμοὺς τῆς Κοινωνίας καὶ τὴν ἀναζωογονεῖ, ἀλλαγὲς ποὺ ἐξ ἴσου μὲ τὶς πρώτες τὶς θαυμάζουμε ὅλοι ὅσοι ξέρουμε νὰ τὶς ἐχτιμοῦμε ὅσο πρέπει.

Στὸ Πληροφοριακὸ ΔΕΛΤΙΟ τοῦ Δήμου μας, τὸ ὄργανο αὐτὸ τῆς ἔκφρασης τῶν σκέψεων καὶ τῆς δράσης τοῦ Δημοτικοῦ μας Συμβουλίου, τεύχος 3ο-4ο, προσπάθησα νὰ δώσω μὲ λίγα λόγια τὸ μέτρο τῆς ἀξίας τοῦ Βιβλίου. Ἴσως δὲν θὰ περίττεινε νὰ παραπέμψουμε ἐκεῖ τοὺς ἀκροατὲς μας, ἀλλὰ ἐν τούτοις νομίζουμε πὼς τὰ σημερινὰ ἐγκαίνια εἶναι ἡ κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ προσθέσουμε ἀκόμη λίγα:

Γιὰ τὴν ἐξέλιξις τοῦ ἀνθρώπου εἴτε σὰν ἀτόμου εἴτε στὸ σύνολο τοῦ βιβλίον ἀναμφισβήτητα ἀποτελεῖ τὸ πιὸ μοναδικὸ μέσο, γιατί μέσα του κρατεῖ ἀκέραιη τὴ συλλογικὴ μνήμη τῆς ἀνθρωπότητος. Αὐτὸ μᾶς συνδέει μὲ τὸ παρελθόν ἀπὸ τὴν πείρα τοῦ ὁποῦ ὅσοι βαστοῦν στὰ χέρια τους τὴν ρύθμισις τῶν μορφῶν τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς διδάσκονται, παίρνουν μαθήματα ἀνάλογα μὲ κείνα ποὺ παίρνουν τὰ παιδιά, γιὰ νὰ ρυθμίσουν τὴν δικὴ τους ζωὴ ἀπὸ τοὺς γονιοὺς καὶ τοὺς δασκάλους τῶν. Κάποιοι πολιτικοὶ ἄνδρες μὲ τὴ βαθεῖα συναίσθησις τῆς ἀποστολῆς τῶν καὶ μὲ συνείδησις τῶν δυσκολιῶν τοῦ ἔργου τους, θ' ἀκούσατε πὼς πλαγιάζουν ἔχοντας κάτω ἀπὸ τὸ προσκέφαλο τους τὸ βιβλίον τοῦ Θεουκυδίδου, τὸ σοφὸ αὐτὸ εὐαγγέλιον τῆς Πολιτικῆς.

Κάθε ἐπιστήμονας θὰ ἀνατρέξῃ στὸ παρελθόν γιὰ νὰ βρῆ τὶς ρίζες τὶς ἐπιστήμης του. Τὸ ἀρχαιολογικὸ ἐρείπια ἢ ἄλλα λείψανα τοῦ παρελθόντος, δὲν θὰ μᾶς μιλοῦσαν μὲ τὴ γλῶσσα ποὺ μᾶς μιλοῦν, ἂν δὲν φυλασσόταν ἢ πείρα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ παρελθόντος ἐκείνου, ὁ σύγχρονος τοὺς πολιτισμὸς μέσα στὰ βιβλία τῆς ἐποχῆς τῶν. Δὲν εἶναι πολλὰ χρόνια ποὺ τὴν ἱστορία τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου καὶ τὴ δόξα τοῦ Ἀγαμέμνονα καὶ τῶν χρυσῶν Μυκηνῶν ἢ τὶς θαυμαστὲς περιπέτειες τοῦ Ὀδυσσεῆ καὶ

τόν Λαβύρινθο τοῦ Μίνωα τὰ θεωροῦσαν καί με τὸ δίκιο τους σάν πλάσματα τῆς λαϊκῆς φαντασίας. Ἐπρεπε ὁ Σλημαν νὰ μελετήσῃ τὸ βιβλίον Ὀμηρο σάν ἱστορικό ντοκουμέντο κι' ὁ Ἀρθρουρ Ἐβανς μαζί καί τὸ προοίμιον τοῦ Θουκιδίδη με τὸν ἴδιο τρόπο γιὰ νὰ φέρουν στὸ φῶς τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητος, ὁ πρῶτος τὴν Τροία τοῦ Πριάμου καί τὴν Ἀκρόπολη τῶν Μυκηνῶν με τὸ τάφο τοῦ Ἀτρέα καί ὁ δεύτερος τ' ἀξιοθαύμαστα παλάτια τοῦ Μίνωα, μάρτυρες εὐγλωττους δυὸ πολιτισμῶν τῆς δευτέρης χιλιετηρίδος πρὸ Χριστοῦ. Κι' ἔπρεπε ὁ Παλαμάς νὰ ἔχει διαβάσει χορταστικά καί ἀναλυτικά καί νὰ εἶχεν ἐμβαθύνει πολὺ στοὺς κλασσικοὺς συγγραφεῖς τῶν Ἀθηνῶν γιὰ νὰ νοιώσῃ ὅπως ἔνοιωσε, τὸν Παρθενῶνα, ἓνα ἐκφραστικό καλλιτεχνικό σύμβολο ἐνὸς ἀθάνατου πολιτισμοῦ καί νὰ τὸν τραγουδήσῃ ὅπως τὸν τραγούδησε στὴν «Φλογέρα τοῦ Βασιλιά»: «Ναὲ καί με σὲ νὰ παίρνει τέλος.»

Διαβάζοντας ἓνας τοὺς συγγραφεῖς ἐνὸς Ἔθνους σὴν τὴν παλιὰ ἐποχὴ ὡς τὴν σύγχρονη π.χ. τοὺς ἱστορικοὺς ἢ καλύτερα τοὺς ποιητῆς ἢ πιὸ καλά ἀκόμα καί τοὺς δυὸ μαζί θὰ ἔχει ἓνα ἀνεχτίμητο κέρδος. Μέσα στὰ ἔργα τῶν ἱστορικῶν καί τῶν λογοτεχνῶν κυρίως κλείεται ἡ Ἐθνικὴ ψυχὴ,

τὸ πνεῦμα ποὺ διαποτίζει τὴν ὑπαρξὴ τοῦ Ἔθνους. Θὰ ἰδῇ στὴν διαδρομὴ ποὺ διέβηκε τὸ Ἔθνος στὴν ἱστορικὴ του ἐξέλιξη, ἢ πάλι ἡ ἴδια καρδιά, ἢ Ἑλληνικὴ λ.χ. καρδιά, θὰ ἰδῇ τὴν ψυχὴ τοῦ Ἔθνους, τὴν ἀθάνατη, πολὺμορφη, ζωηρὴ, φωτεινὴ κι' ἀνυπόταχτη Ἑλληνικὴ ψυχὴ, νὰ ζῆ νὰ αἰσθάνεται καί νὰ δρᾷ με τὸν ἴδιο πάντα, τὸν Ἑλληνικὸ τρόπο. Ἔτσι ὅποιος μελετήσῃ τὸν Ὀμηρο καί τὸν Ἡρόδοτο τὸν Θουκυδίδη καί τὸν Πλούταρχο, τὸν Καλλιμάχο καί τὸν Πολύβιο, τοὺς Βυζαντινοὺς χρονογράφους καί τὸν Ρωμανό, καί τὸν Κορνάρο, τὸν Παπαρηγόπουλο, τὸν Λάμπρο, τὸν Καρολίδη, τὸν Ἀμαντο καί τὸν Βεντήρη κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸν Ρήγα, τὸν Σολωμό τὸν Κάλβο καί τὸν Παλαμά, θὰ κἀπαλάβῃ πῶς αὐτὸς ὁ Λαὸς ἐξέπληξε πάντα τὸν κόσμον με τὰ ἔργα του.

Διαβάζοντας πάλι ἓνας τοὺς συγγραφεῖς, λογοτέχνες καί ἱστορικοὺς διαφόρων Ἐθνῶν θὰ γνωρίσῃ τοὺς ψυχικοὺς καί πνευματικοὺς χαρακτήρες τῶν Ἐθνῶν, αὐτῶν καί με μιὰ ἀντιπαραβολὴ θὰ διακρίνῃ ξεκάθαρα τὰ ἔθνικα γνῶσιμα τοῦ καθενός. Κι' ἂν διαβάσῃ Γάλλους, Ρώσους, Ἄγγλους, Γερμανοὺς, Ἕλληνες καί ἄλλους τῆς ἴδιας ἐποχῆς, τοῦ τελευταίου λ.χ. αἰῶνα θὰ δῇ στὰ ἔργα των τὴν ἐκφραση τῆς ψυχικῆς ἐνεργείας τῶν λαῶν αὐτῶν καί τὸ πιὸ σπουδαῖο, θὰ διαπιστώσῃ τὴν ἐπίδραση ποὺ ὅλοι τοὺς ὑπέεστησαν ἀπὸ τοὺς κλασσικοὺς, Ἕλληνες καί Λατίνους· ἀλλὰ τὸ πιὸ σπουδαῖο ἀκόμα, τὴν ἀλληλοεπίδραση, τὴ δική τους τὴ ἀμοιβαία κατανόηση, ποὺ τοὺς ὀδηγεῖ κάποτε σὲ πνευματικοὺς ἀνταγωνισμοὺς, μὰ πολὺ πιὸ συχνὰ στὴν πνευματικὴ συνεργασία, τῶν παραγόντων αὐτῶν, τοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψυχικῆς καί πνευματικῆς ἐπιτέως ζύμωσης μεταξὺ τῶν λαῶν, ποὺ τὴν ἀπεργάζονται οἱ συγγραφεῖς καί οἱ ἐπιστήμονες των, εἶναι ἡ διεθνοποίησις τῆς γνώσης καί τῆς ἐπιστημονικῆς Ἀλήθειας. Ἡ Γνώσις καί ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχουν σήμερα Πατρίδα. Με τὴ διεθνοποίησι τῶν μάλιστα ἐξομοιώνονται καί συνταυτίζονται οἱ Σκέψεις καί τὰ Ἰδανικά τῶν λαῶν καί διαμορφώνεται ἔτσι μιὰ κοινὴ νοοτροπία (mentalite) γιὰ ὅλους. Αὐτὸ φαίνεται ξεκάθαρα σήμερα καί καθένας ἀντιλαμβάνεται πῶς αὐτὴ ἡ κοινὴ νοοτροπία τῶν λαῶν θὰ ὀδηγήσῃ πολὺ σύντομα σὲ μιὰ φωτισμένη, εἰρηνικὴ, ἀγαπημένη κι' εὐτυχισμένη Πανανθρώπινη Κοινωνία. Εἶναι νωπὸτάτο τὸ παράδειγμα τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἀμερικῆς Σάμουελ καί τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἀγγλίας Ὀλιφάντ καί τῶν ἄλλων τους συναδέλφων, ποὺ δήλωσαν ὅτι θ' ἀρνήθοιν νὰ κατασκευάσουν τὴν Ἀτομικὴ Βόμβα, ἂν δὲν ἀποκαλυφθῇ σ' ὅλο τὸν κόσμον τὸ μυστικόν της. Τὸ εὐγενικώτατο αὐτὸ παράδειγμα ἀνώτερης ἠθικῆς ἀντίληψης ὀφείλεται στὴν εὐεργετικὴ ἐπίδραση τοῦ Βιβλίου, ποὺ διεθνοποιεῖ τὴν Γνώσι. Τὴν ἴδια νοοτροπία καί ἠθικὴ ἀντίληψη με τοὺς ἐπιστήμονες αὐτοὺς ἔχουν ἑκατομμύρια ἄνθρωποι χάρις στὰ Βιβλία.

Ἔτσι τὸ Βιβλίον, καί κατὰ δεύτερο λόγο τὸ Ραδιόφωνο, ὁ Κινηματογράφος κ.λ.π. γίνεται ὁ συνειδητὸς ἢ καί ἀσυνείδητος προπαγανδιστῆς τῆς συναδέλφωσης τῶν λαῶν γίνεται ὁ Κήρυκας τοῦ Σοσιαλισμοῦ καί μάλιστα τοῦ Διεθνοῦς Σοσιαλισμοῦ. Νὰ ὁ κύριος λόγος πού οἱ ἀντισοσιαλιστικὲς, οἱ καπιταλιστικὲς, δυνάμεις πολέμησαν με ἀγριότητα ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ Βιβλία, ποὺ μεταφέρουν στὸν λαόν, ποὺ γι' αὐτὸν ἐργάζεται ὁ Σοσιαλισμὸς, τὶς Σοσιαλιστικὲς Θεωρίες. Εἰδικώτερα στὸν τόπον μας, ἡ ἀπαγόρευσις τέτοιων Βιβλίων μπορεῖ θαυμάσια νὰ παρομοιωθῇ με τὴν ἀπαγόρευσις τῆς μαχαίροφορίας καί τῆς ὀπλοφορίας. Μολονότι δὲν συντρέχουν οἱ ἴδιοι λόγοι παρ' ὅλα αὐτά, παρ' ὅλες τὲς ἀντιδραστικὲς ἐνεργείες τὰ Βιβλία ὀλοένα καί πιὸ πολὺ παίζουν τὸ ρόλον τῶν Εἰρηνιστῶν Πρεσβευτῶν μεταξὺ τῶν Κρατῶν.

Τώρα εύκολα μπορεί ένας να φανταστή πόσο μιά Βιβλιοθήκη μοιάζει μ'ένα πελώριο χωνευτήρι, πού μέσα του μπορούν να ριχτούν και νάνακατευθούν όλοι οί συγγραφείς ή οί πιό καλοί συγγραφείς όλων τών χωρών κι' όλων τών χρόνων. Άπ' όλους αυτούς βγαίνει ένα και τὸ αὐτὸ πράμα. Ἀποτέλεσμα τοῦ γεγονότος αὐτοῦ και κάτω ἀπὸ ὠρισμένες προϋποθέσεις θάναί ὅτι μπορεί τὸ μυαλὸ τοῦ κάθε ἀνθρώπου νὰ γίνη ἕνα τέτοιο χωνευτήρι κι' οί ἀντιλήψεις του ἀπάνω στὴ ζωὴ και τὴ φύση νὰ συμπίπτουν μὲ τις ἀντιλήψεις κάθε ἄλλου μυαλοῦ, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τις Χῶρες και τις Πατρίδες. Θυμάται κανεὶς τοὺς θαυμασίους και τόσο ἀληθινούς σήμερα στίχους τοῦ Ἀνθία. «Πλάτυνε ἡ σκέψη τὴν ζωὴ τόσο πολὺ, τόσο πολὺ πούκανε ὁ ἀνθρώπος τὴ Γῆ κι' ὄλο τὸ Σύμπαν σπῆτι.» Δὲν θὰ ἀστοχούσαμε τὴν Ἀλήθεια ἂν λέγαμε πὼς τὸ θαῦμα αὐτὸ εἶναι ἔργο τοῦ Βιβλίου, γιατί ἡ σκέψη δὲν θὰ μπορούσε νὰ φυλαχτῆ νὰ ζῆση και νὰ ἐργάζεται χωρὶς τὸ Βιβλίον.

Αὐτὸς εἶναι ὁ σοβαρὸς λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο τὸ Δημοτικὸ μας Συμβούλιο νοιώθει τὴ χαρὰ και τὴν περηφάνεια, πού ἀνάφερα στὴν ἀρχὴν γιὰ τὴν ἴδρυση τῆς Βιβλιοθήκης μας. Στους Δημότες μας δὲν ἀπομένει παρὰ ν' ἀρπάξουν τὴν εὐκαιρία και ν' ἀρχίσουν νὰ παίρνουν μ' ἀχορταγιά τὰ χρυσὰ δῶρα τοῦ Ἀπόλλωνα και τών Μουσῶν, πού τὰς προσφέρονται και μάλιστα δωρεάν. Ἄς θυμώμαστε ὅλοι ἐκεῖνο πούλεγε ὁ Ὀράτιος γιὰ τὰ Ἑλληνικά Κλασσικά συγγράμματα: «Τὰ Ἑλληνικά παραδείγματα (βιβλία) κρατᾶτε τὰ ὀλονυχτὶς στὰ χερίά σας· κρατᾶτε τὰ κι' ὄλημερίς». (Exemplaria Graeca nocturna versate manu; versate diurna).

Ἐμεῖς, οί Δημότες τῆς Λεμεσοῦ, πρέπει νὰ ἐφαρμόσουμε τὸ παράγγελμα αὐτὸ γιὰ ὅλους τοὺς ἀξιόλογους συγγραφείς τοῦ Κόσμου. Τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο και ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Βιβλιοθήκης πού ἀνάλαβαν τὸ μορφωτικὸ ἔργο τῆς Βιβλιοθήκης σκοπεύουν νὰ μᾶς βοηθήσουν. Ἡ Ἐπιτροπὴ πού κάθε μέλος τῆς ἀντιπροσωπεύει κι' ἕνα κλάδο γνώσης θ' ἀνοίξει σειρά διαλέξεων μ' ἐγκυκλοπαιδικὸ περιεχόμενο και συζητήσεων (Debatēs), πού θὰ διδάξουν τὴν μᾶζα τοῦ Λαοῦ πὼς νὰ παίρνη τὴν γνώση και πὼς νὰ σκέφτεται ἐπιστημονικά. Δὲ θὰ ἐπεχταθῶ γιὰ νὰ ἐξάρω τὰ πλεονεχτήματα τοῦ Βιβλίου μπροστὰ στὰ ἄλλα μέσα μόρφωσης και πνευματικῆς ἐπικοινωνίας τών ἀνθρώπων, ὅπως εἶναι οί κινηματογραφικὲς ταινίες, τὸ γραμμόφωνο, τὸ ραδιόφωνο κ.λ.π. οὔτε και θὰ ἀνατρέξω στὴν Ἱστορία τών Βιβλιοθηκῶν γιὰ νὰ ξετυλίξω μπροστὰ σας πὼς ξεκίνησε και πὼς ἀναπτύχθηκε κι' ἐπιβλήθηκε ὁ θεσμὸς τών Δημοσίων Βιβλιοθηκῶν, σὰν ἕνα λαμπρὸ δείγμα ἀνώτερου πολιτισμοῦ. Αὐτὸ ἐπιφυλάσσεται νὰ τὸ πράξω σὲ μὴν ἀπὸ τις διαλέξεις, πού ἀνάφερα παραπάνω.

Πιὸ ἐπίκαιρο νομίζουμε τώρα πὼς θάταν ν' ἀναφέρουμε σύντομα-σύντομα, τὸ Ἱστορικὸ τῆς ἴδρυσης τῆς Βιβλιοθήκης. Ὅπως ἀνάφερα στὸ Πληροφοριακὸ ΔΕΛΤΙΟ τοῦ Δήμου, τεῦχος 3ο-4ο τοῦ Νιόβρη-Δεκέβρη 1944, ἡ γενικὴ κοινωνικὴ ἐξέλιξη ἐπέβαλε τὴν ἰδέα τῆς ἴδρυσης τῆς Βιβλιοθήκης στὸ προκάτοχο Δημοτικὸ Συμβούλιο. Ἡ σχετικὴ ἀπόφαση ἐλήφθη στίς 14.11.1936. Ἀλλὰ ὡς τὸν Ἀπρίλη τοῦ 43 πού ἀνάλαβε τὸ σημερινὸ Δημοτ. Συμβούλιο εἶχαν ξοδευτῆ γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν £20-1-0 γιὰ τὴν ἀγορὰ 212 βιβλίων και τίποτε ἄλλο δὲν ἔγινε στὰ ἑπτὰ αὐτὰ χρόνια. «Τὸ Δημοτικὸ μας Συμβούλιο στίς 9.4.43 εἶχε καλέσει ἀρκετοὺς συμπολίτες σχετιζόμενους μὲ τὰ γράμματα γιὰ νὰ ἐξετάσουν ἀπὸ κοινοῦ τὸ ζήτημα και προβαῖν στίς κατάλληλες ἀποφάσεις και ἐνέργειες». Σχηματίστηκε ἀπὸ τοὺς προσελθόντας μιά Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὴν κ. Αὐτονόμου,

Δνίδα Πιτσιλλίδου και κ. κ. Ἀργυρὸ Δραουσιώτη, Δ. Δημητριάδη, Π. Φασουλιώτη, Γ. Παπαγγέλου, Η. Ἀγγελίδη, Κ. Πηλαβάκη, Γ. Ποταμίτη, Α. Γεωργιάδην, Μ. Νετζιτέτ, Α. Μιτάτ Πεμπέρ Ὀγλου, Α. Πασαταζιάν και Ν. Ξιούτα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ στὲς 17.4.43 ξανασυνήλθε και μελέτησε γενικὰ κάθε ζήτημα πού σχετίζεται μὲ τὴν ἴδρυση· κι' ἀκόμα τις προϋποθέσεις ἐκεῖνες πού θὰ ἐξασφάλιζαν τὴν λειτουργία τῆς Βιβλιοθήκης. Ἀκολούθησαν κι' ἄλλες 4 συνεδριάσεις, πού εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ἐκλογή Ταχτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ 15 μέλη και ἐχτελεστικῆς ἐπιτροπῆς ἀπὸ 3 μέλη «μὲ Πρόεδρο τὴν κ. Αὐτονόμου, Γραμματέα τὸν Α. Γεωργιάδη, τὸν κατάλληλο ἀνθρώπο στὴν κατάλληλη θέση, και Ταμία τὸν κ. Ξιάγκο Ἡλιάδη.» Ἀλλὰ ἡ συνέχιση τών ἐργασιῶν τών ἐπιτροπειῶν αὐτῶν ἀνεκόπη ἀπὸ τὴν ἀκύρωση τών πρώτων ἐκλογῶν και ἔτσι ἔγινε ἀνάγκη ἡ συνέχιση τοῦ ἔργου νὰ ἀναβληθῆ γιὰ πολὺ καιρό.

Τὸ Δημοτικὸ μας Συμβούλιο μετὰ τὴν ἀνάρρηση του και πάλι στὴν Δημοτικὴ Ἀρχὴ και σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο πού συνηθίζει νὰ ἐργάζεται, νὰ καταμερίζη δηλαδὴ τὴ δουλειὰ τοῦ Δήμου κατά κλάδους σὲ ἀντίστοιχους Δημοτικοὺς Συμβούλους ὡς ὑπεύθυνους, ἐπειδὴ εἶχα κι' ἐγὼ αὐτὴ τὴ φορά τὴν τιμὴ νὰ περιλαμβάνουμαι μέσα στους Δημοτ. Συμβούλους, μὲ ἀπόφαση του τῆς 10.2.1944 μὲ ἐξέλεξε σὰν ὑπεύθυνο γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη.

Πρώτα θεωρούμε καθήκο μας να ευχαριστήσουμε την Έπιτροπή για τις όρθες αποφάσεις που είχε πάρει πριν κληθώ να αναλάβω. Οι αποφάσεις εκείνες έκαναν ξεκάθαρα μπροστά μας σαν υπεύθυνους τα καθήκοντα μας. Είδαμε πώς ή όλη εργασία για την ίδρυση και την λειτουργία της Βιβλιοθήκης μπορούσε να χωριστή σε δυο μέρη, το καθαρά τεχνικό και το οικονομικό. Σκέφτηκα λοιπόν, ως έξης: Για το πρώτο μέρος δεν θα χρειαζόταν πολυκεφαλιά θάταν όρθο με φωτεινό οδηγό το λαμπρό βιβλίο του Μάργαρη «Βιβλίο και Βιβλιοθήκη» να καταπιαστώ και να φέρω εις πέρας όλο το τεχνικό μέρος για την ίδρυση και την λειτουργία· κι όταν πιά όλα θα ήσαν έτοιμα θα έκαλείτο ή Έπιτροπή να αναλάβη την γενική φροντίδα για τη βελτίωση της, την οικονομική και την γενική, έξασκώντας στενή επίβλεψη σ'όλο το έργο και συμβουλευόντας τα κατάλληλα.

Με τα λεφτά λοιπόν του πρώτου κονδυλίου των £ 150-0-0 και του δευτέρου του 1945 από £ 200-0-0 άρχισαμε δουλειά. Στένεβαλε πολύ στη δουλειά της κατάρτισης της Βιβλιοθήκης ο κ. Σόλων Παπαδόπουλος, πρώην Λογιστής—Αποθηκάρχης του Δήμου, που συνδυάζει σχεδόν όλα τα προσόντα για μια τέτοια δουλειά· σήμερα είναι ο προσωρινός έφορος της Βιβλιοθήκης και άληθινά δείχνει έξαιρετικό ζήλο. Βαλθήκαμε πρώτα-πρώτα να έξεύρουμε και ν' αγοράσουμε άρκετά και κατάλληλα βιβλία από βιβλιοπώλες και ιδιώτες που θα είχαν την έπιθυμία να τα πουλήσουν. Από το Έξωτερικό οι πολεμικές συνθήκες μας έμπόδιζαν άπόλυτα να φέρουμε. Έτσι αναζητήσαμε το βιβλίο έδω. Κυτάξαμε ένα προς ένα και καταγράψαμε τα βιβλία του μ. Ξεν. Φαρμακίδη, άξιας περίπου £ 40-0-0 του δασκάλου της πόλης μας κ. Μ. Κουρσομπά μια σειρά 25 λογοτεχνικών βιβλίων· έπίσης του κ. Ν. Μακρή μια σειρά 200 περίπου πολύ σοβαρών και καλά διατηρημένων βιβλίων· άλλη του βιβλιοπώλου Βάσου Βασιλειάδη, τα πλείστα της βιβλιοθήκης Μαρασλή, άλλη του Άντ. Λουκαΐδη κι άλλη του Γιώργου Γεωργιάδη, βιβλιοπωλών. Αγοράσαμε την Μ. Βρεττ. Έγκυκλοπ. έκδ. 12η από τον κ. Κ. Πηλαβάκη. Και χάρη στην φροντίδα

του κ. Δημάρχου, όταν πήγε στο Λονδίνο, έξασφαλίσαμε την πολύτιμη συλλογή των Αναγλύφων του Πάρθενωνα μαζί με άλλα σπάνια βιβλία. Δυστυχώς οι κληρονόμοι του μ. Ξ. Φαρμακίδη δεν ένόμισαν συμφέρο να μας τα έκποιήσουν. Έτσι περιοριστήκαμε στα άλλα και με τα 212 βιβλία του προηγούμενου Δ. Σ., άξιας £ 20-0-0, έξασφαλίσαμε για την έναρξη της λειτουργίας της Βιβλιοθήκης 900 περίπου τόμους, άξιας περίπου £-340-10-0. Παίρνουμε, έννοείται, όλες τις έφημερίδες και περιοδικά της Κύπρου.

Ταυτόχρονα γνωστοποιήσαμε μέσο του ΔΕΛΤΙΟΥ του Δήμου και των έφημερίδων πώς ή Βιβλιοθήκη θ' αγοράζε από κάθε ένδιαφερόμενο όχι μονάχα βιβλία αλλά και συνεχείς τόμους περιοδικών και έφημερίδων σε καλή κατάσταση. Βέβαια ούτε τα λεφτά που είχαμε στη διάθεση μας (ή Κυβέρνηση φάνηκε φειδωλή να έγκρίνει τα κονδύλια που αναγράψαμε στους προϋπολογισμούς) άλλ' ούτε και ή προσφορά από βιβλιοπώλες ή ιδιώτες των άλλων πόλεων της Κύπρου, υπήρξε τόσο μεγάλη, ώστε να έπιταχύνουμε τον πλουτισμό της Βιβλιοθήκης.

Έν τούτοις το κακό ήρθε να μετριάσει ή άρκετά ίκανοποιητική άνταπόκριση των Διανοομένων Έκδοτών και Συγγραφέων και άλλων φιλομούσων του τόπου μας στην έκκληση που τους στάλθηκε από τις άρχές του τρ. χρόνου. Έχτελώ εύχάριστο καθήκο αν αναφέρει έδω τα όνόματα των πρώτων αυτών δωρητών της Βιβλιοθήκης μας: Βρεττανικό Συμβούλιο, τόμοι 28. Άντωνάκης Λουκαΐδης 1. Κώστας Σπυριδάκης 9. Παύλος Βαλδασερίδης 3. Νίκος Κρανιδιώτης 1. Π. Κ. Παναγίδης 1. Πυθαγόρας Δρουσιώτης 7. Βάσος Παπαδόπουλος 1. Παντελής Μπίστης 1 και δωρεάν μας στέλλει το περιοδικό του ο «ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ». Γιάννης Σ. Οικονομίδης, Δικηγόρος Γιαλούσα 4. Γ. Θ. Σταυρινίδης Λευκωσία 4. Γιάννης Λεύκης Λεμεσός 5. Ήγούμενος Χρυσοφορογιατίσσης Κύριλλος 10 σελ. Ξάνθος Λυσιώτης Λευκωσία 2, Δ. Δημητριάδης Λεμεσός 1. Στέλιος Παπαδόπουλος Λεμεσός 1 και δωρεάν τον «Έλεύθερον Κόσμον». Νίκος Νικολαΐδης 2. Πλουτής Σέρβας Λεμεσός 7. Ήρόθεος Κυκκώτης Λονδίνο 1. Ιστορία Γκρόουτ τόμοι 12. Κ. Προυσης Λευκωσία 2. Ν. Τορναρίτης Λεμεσός 1. Σ. Ρέπερν Λευκωσία 1. Πάνος Ρόδιος Λευκωσία 3. Δημητρός Κ. Κυριακίδης 29 θεοσοφικά. Άμφ. Παναγίδης Λευκωσία 2. Φώτος Χαράκης Λεμεσός 2. Μίνως Παρδίος Λεμεσός 1030 φύλλα έφημερίδες διαφόρων περιόδων και τίτλων. Όλγα Φασουλιώτη Λεμεσός 3 τόμοι. και Γεώργιος Μαρκίδης Λευκωσία 2.

Σ' όλους αυτούς τους εύγενικούς και φιλόμουςους κυρίους στάλθηκαν τα θερμά ευχαριστήρια του Δ. Σ., το όπεϊον εύχεται το περάδειγμα τους να βρῆ κι άλλους μιμητές για το καλό του λαού μας.

Παράλληλα με τές ενέργειες αὐτές κατασκευάσαμε τὰ πρῶτα κι ἄ-
 παραίτητα ἐπιπλα, τραπέζια καὶ ράφια καὶ ἄλλα χρειώδη. Καταρτίσαμε
 τὰ δελτία καὶ δυὸ καταλόγους, τὸν κατάλογο εἰσοδογῆς καὶ τὸν ἐπιστη-
 μηνικό, ὥστε νὰ καταγραφῆ καὶ νὰ ταξινομηθῆ τὸ κάθε βιβλίον με τρόπο
 ποὺ νὰ ἀνευρίσκειται εὐκόλα. Ἡ τελευταία αὐτῆ δουλειά ἐγινε συστημα-
 τικά σύμφωνα με τές τελευταῖες ὑποδείξεις τῆς βιβλιοθηκονομίας, ποὺ
 μποροῦν ὅσοι ἐνδιαφέρονται νὰ τίς βροῦν στὸ σχετικὸ βιβλίον τοῦ Μάργαρη.

Με τέτοια προπαρασκευῆ, ἔστω καὶ με πολλές ἐλλείψεις, — λείπει π.χ.
 τμήμα Κυπριακὸ, γιὰ τὸ ὁποῖο προνοοῦν οἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς
 ἔπειτα τὰ βιβλία μας εἶναι σχετικῶς λίγα ἕνας πρόσφορός ὑπάλληλος
 σάν ἔφορος εἶναι ἀνεπαρκῆς καὶ γι'αὐτὸ ἡ Βιβλιοθήκη ὡς τὴν 1ην τοῦ

Γενάρη τοῦ 1946 κατ' ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν θὰ λειτουργῆ τὰ
 βράδια. Τίς ὥρες τῆς λειτουργίας μπορεῖτε νὰ τίς δῆτε στὸν σχετικὸ
 πίνακα, ποῦναι ἀναρτημένους στὴν εἴσοδο τῆς αἰθούσας αὐτῆς· λείπει τουρ-
 κικὸ τμήμα κ.λ.π. — Ἐστω λοιπὸν, καὶ με τές ἐλλείψεις αὐτές, ἀλλὰ καὶ
 με πολλὴ πίστη στὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ μας παραδώσαμε τὴν περασμέ-
 νη Τρίτη, 25.9.945 κ' ὥρα 6 μ.μ., τὴν γενικὴ φροντίδα γιὰ τὴν καλὴ συν-
 τήρηση καὶ βελτίωση τῆς Βιβλιοθήκης στὴν Ἐπιτροπῆ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὀφείλουμε νὰ σὰς ἀνακοινώσωμε ὅτι σάν ὑπεύθυνοι
 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Δήμου Λεμεσοῦ ἐπιτρέψαμε στὸν ἑαυτὸ μας ν' ἀνα-
 θεωρήσῃ τὴν ἀρχικὴ βάση τῆς σύνθεσης τῆς Ἐπιτροπῆς (χωρὶς βέβαια
 τὴν πρόθεση νὰ θίξωμε κανένα.) Ἡ σκέψη μας ἦταν νὰ εὐρύνουμε με τέ-
 τοιο τρόπο τὴν Ἐπιτροπῆ, ὥστε στὸν μετασχηματισμὸ τῆς κάθε μέλος ν'
 ἀντιπροσωπεύῃ καὶ ἕνα εἰδικὸ κλάδο τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τέχνης.
 Ἔτσι, τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἀξέγήθησαν ἀπὸ 15 ἰς 24, χωρὶς ν' ἀλλαγοῦν
 τὰ πρῶτα, πλὴν ἐνός ἢ δυὸ, καὶ με τὴν ἐξῆς ἀντιπροσώπευση. Ἀργυρὸς
 Δρουσιώτης, (Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Φιλολογία). Θέμις Πιτσιδέου, (Γυναικεία
 Μόρφωση). Ἀντωνάκης Γεωργιάδης, (Κυβερνητικὴ ἐκδόσεις). Κώστας
 Πηλαβάκης, (Ἐκδόσεις Ἀγγλικῆς Φιλολογίας). Ἡρακλῆς Ἀγγελίδης, (Νε-
 οελληνικὴ Φιλολογία). Γιάνκος Ποταμίτης καὶ Γιάνκος Ἡλιάδης, (Νομικά).
 Γιάννης Λεύκης, (Κυπριακὴ Λογοτεχνία). Ἀμφ. Ὑδρῆς (Φυσικά). Σπύρος
 Ἡλία, (Ἀθλητικά). Ἀνθιμος Παπαδόπουλος, (Θεολογικά). Δ. Δημητριάδης
 καὶ Πάνος Φασουλιώτης, (Δημοσιογραφία). Νίκος Ροθσος, (Μηχανικὴ).
 Σόλων Μιχαηλίδης, (Μουσικὴ). Βάσος Παπαδόπουλος, (Ἱατρικὴ). Λεύκιος
 Ζήνων, (Δικαστικά). Λάζαρος Χριστοφίδης, (Κοινωνιολογικά). Πυθαγόρας
 Δρουσιώτης, (Ποίηση καὶ Νομικά). Ἀλέκος Χαρράκης, (Ραδιοφωνία καὶ
 Ἠλεκτρολογία). Βικτωρ Ἰωαννίδης, (Ζωγραφικὴ). Ν. Ξιούτας, (Ἱστορία
 καὶ ψυχολογία). Ἀλῆ Βαχίτ καὶ Ἀχμέτ Μιτάτ Μπεπέρογλου, (Τουρκικά
 Ἔργα). Ἰ. Μαρκόυλης, (Γεωπονικά). Τώνης Κουδουνάρης, (Οἰκονομολογία).

Στὴν συνέδριάση τῆς 25.9.945 ἡμουν εὐτυχῶς νὰ διαπιστώσω στὸ κά-
 θε παρευρισκόμενὸ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τὸν ἰδιὸ ζῆλον καὶ τὴν ἴδια πί-
 στη, ποὺ ἐμπνέει καὶ σπρώχνει σὲ δράση τὸ Δ. μας Συμβούλιο γιὰ τὴν
 ἐπιτυχία ἐνός τόσο ἐυγενικοῦ σκοποῦ.

Ἡ Ἐπιτροπῆ ἀναλαμβάνει με προθυμία τὸ ἔργο τῆς καὶ με τὰ στοι-
 χεῖα ποὺ διαθέτει εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ ἀνταποκριθῆ πλέρια στὴ σοβα-
 ρότητα τῶν ἀπαιτήσεων του. Σύντομα θ' ἀρχίσῃ διαλέξεις καὶ συζητήσεις.
 Θὰ ἐξεύρη πόρους γιὰ τὸν γρήγορο πλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης (Τώρα
 ποὺ ἀνοίξαν οἱ θάλασσες θὰ μὰς ἔρχονται ἀφθονα καὶ καλὰ βιβλία ἀπὸ
 τὴν Ἑλλάδα), θὰ διορισθῆ καὶ δεῦτερος ὑπάλληλος ὥστε ἡ λειτουργία
 τῆς Βιβλιοθήκης νὰ συνεχίζεται καὶ τὰ βράδια. Σιγὰ-σιγὰ θὰ ἰδρῶσουμε
 καὶ τὸ «Τμήμα Κύπρου» ὅπως πρόβλεψε ἡ Ἐπιτροπῆ μας. Ἄς ἔχουμε θάρ-
 ρος καὶ ἐλπίδα. Ἡ αὔξηση τοῦ κονδυλίου σὲ £ 1000 ποὺ σκοπεύει ἐφέτος
 τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο νὰ ζητήσῃ νὰ ἐγκριθῆ ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση καὶ
 τὸ κέντρομα ποὺ θὰ δοθῆ στὴν φιλοτιμία, τὴν φιλομουσία καὶ τὴν φιλο-
 γένεια τῶν συμπατριωτῶν μας τὸ ἀνοιγμα τῆς Βιβλιοθήκης μας καὶ ἡ
 δράση τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλπίζουμε πολὺ σύντομα νὰ τὴν καταστήσῃ ἐπαρ-
 κῆ στὴν πλήρωση τῶν πνευματικῶν ἀνσγκῶν τῶν συμπολιτῶν μας. Με
 τὴν βοήθεια τοῦ Δ. Συμβουλίου ἡ Ἐπιτροπῆ, σιγὰ-σιγὰ θὰ καλύψῃ ὅλα
 τὰ κενὰ, γιὰτὶ κ' ἡ ἴδια τὸ θέλει καὶ πρόθυμα θὰ ἐργασθῆ. Ὅσο βαρὺ
 κ' ἂν εἶναι τὸ ἔργο τῆς, εἶναι κ' ἄλλο τόσο τιμητικὸ, γιὰτὶ πρόκειται
 γιὰ τὴν μόρφωση τοῦ Λαοῦ μας.

Ἄς ἀρχίσουμε, λοιπὸν με τὰ φτωχικά μας μέσα. Φτωχικά πάντα ἀρ-
 χίζει κάθε δουλειά του, ὁ πολὺς Λαός. Ἄς μὴν ξεχνοῦμε ὅμως πὼς ἡ
 ἀρχὴ εἶναι τὸ «ἡμισυ τοῦ παντός» καὶ πὼς με τὸ ξεκίνημα πραγματο-
 ποιοῦμε τὸ μισὸ ἔργο τῆς ἀναμόρφωσης καὶ τοῦ ξεσκλαβώματος τοῦ
 λαοῦ μας.....

Καὶ τὼρα παρακαλῶ τὸν κ. Δήμαρχο νὰ κηρύξῃ τὴν ἑναρξὴ τῆς λει-
 τουργίας τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Δήμου Λεμεσοῦ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΞΙΟΥΤΑΣ